63ste Jaargang No. 5052

DAGBLAD

Woensdag 5 Maart 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2.50 gld; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

REDACTIE:
Tel. 1858; P. bus 8, Willemstad
Adres: Consciëntiesteeg 27

steeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I.
Postbus Oranjestad

Verbond van Duinkerken

Nederland mag deelnemen

Veel welsprekendheid

Marshall naar Moskou

Welter richt Katholiek Comite op voor Rijkseenheid

WAT BEHELST HET VERBOND VAN DUINKERKEN?

Het verbond dat gisteren te Duinkerken werd getekend tussen de beide Ministers van Buitenlandse Zaken Bevin en Bidault behelst ook het afstaan van een enorme voorraad wapenen voor leger en vloot, die sinds de bevrijding aan Frankrijk door Engeland zijn geleverd. Het verbond houdt ook de mogelijkheid in dat Holland zal toetreden en ook België, Tsjechoslowakije en Polen, het wordt dus een nieuwe entente die Duitsland geheel omringd.

ERNEST BEVIN.

In sommige kringen ziet men dit verbond van Duinkerken als een voorloper op het verdrag dat men nu te Moskou gaat sluiten op 10 Maart en waar men dan ook voor een vijftig jaar of méér iedere agressie van Duitsland, dat het tweemaal probeerde in 25 jaar, hoopt onmogelijk te maken. De Engelse en Franse vlaggen wapperden in het stadje Duinkerken met de stedelijke vlag van Duinkerken dat de blauw wit gestreepte vlag. Het was van uit de baai van Duinkerken dat de historische geworden terugtrekking plaats had in 1940. Infanterie stond opgesteld om de autoriteiten te ontvangen. Muziekbanden verwelkomden de hoge gasten. Er waren naar schatting een vijf duizend mensen bijeen om de plechtigheid mee te maken. De ondertekening geschiedde in de gebouwen van de onderprefectuur van de stad. Een gebouw, dat ook door bominslag beschadigd was (Duinkerken, (AP) 4.3).

ONDERTEKENING VAN HET VERBOND VAN DUINKERKEN.

De eerste text van het te Duinkerken getekende verbond, waarbij men elkaar wederkerig beter wil verstaan en de mogelijkheid opent, om eventuele moeilijkheden gemakkelijk uit de weg te ruimen. De koning van Engeland, de President van Frankrijk zullen in die geest handelen zegt de text.

Het verbond werd door Bidault nobel genoemd, een uitvloeisel van de ongeschreven overeenkomst, die er was tussen Frankrijk en Engeland. Deze bekrompen ruimte waar we nu tekenen is het grootste gebouw, dat er nog in Duinkerken over bleef, het staat hier als een bewijs van de strijd en het lijden, dat deze stad heeft doorgemaakt. Ons leger was gebroken en Engeland's leger trok terug om weer krachten te verzamelen van geheel het Britse imperium, en om samen met de Geallieerden terug te keren voor de overwinning. Generaties lang vochten Engeland en Frankrijk tegen dezelfde vijand op dezelfde grond.

De Britse en Engelse notabelen kwamen in de salon van het gebouw bijeen, terwijl de photographen en reporters van de waranda af konden toezien.

Men nam aan tafel plaats om vijf minuten voor half drie, en de plechtigheid was enkele minuten later reeds afgelopen. Bevin en Bidault tekenden tegelijk. Beider text werd getekend. Daarna gaven zij dan ook de text aan elkaar over, om ook de andere text te tekenen. Bevin zat aan de linker kant van een tafel in de Louis Quinze stijl. Voordat Bidault tekende zeide hij nog — dat Rusland wel zal begrijpen, dat de bedoeling niet is om een Westelijk blok te vormen, doch het wil alleen de algemene vrede helpen bereiken, we weten al te goed, dat we de weg tot vrede stap voor stap moeten gaan, en het is beter langzaam aan te gaan, dan té vlug te willen vooruitgaan en fouten te maken. Bevin van zijn kant wees op de Verenigde staten en hij uitte zijn vreugde over **het feit dat in tegenstelling met 1919 Amerika nu óók genegen is** tot het sluiten van verdere verdragen, in het belang van de wereld vrede (Duinkerken, (AP) 4.3)

ARTIKEL VIER.

Het artikel vier van het verbond te Duinkerken gesloten geeft de verplichting elkaar wederkerig te raadplegen en ook elkaar economisch bij te staan en alles te doen wat elkaars economische welstand kan bevorderen.

AFSCHEIDSWOORDEN.

In Washington sprak Marshall over de lopende quaesties en vertelde, dat volgens hem het altijd zeer moeilijk en lastig is, dat Geallieerden de vrede onder elkaar bewaren, als eenmaal de vrede gekomen is. Ze kunnen maar niet begrijpen, dat het noodzakelijk is om ook gezamenlijk offers te brengen om de vrede te voltooien, even zo als het nodig was om offers brengen, om de vrede te bemachtigen. Voorzitter van de Berg wenste Marshall een goede reis toe, hij zeide ik geloof, dat ik spreek in naam van het congres en het gehele volk, als ik u vertel dat onze gebeden u zullen vergezellen, wanneer ge morgen op reis gaat voor een reis zo belangrijk voor de toekomst van ons volk.

ARTHUR H. VANDENBERG.

Gij zult spreken op een critiek ogenblik in de wereldgeschiedenis, en dat namens een volk dat niets voor zich eist, doch dat wil dat men vrij op de wereld kan leven. Aldus sprak men gisteren ten afscheid van Marshall (Washington, (AP) 4.4).

HULP AAN GRIEKENLAND.

Uit Washington bericht men, dat Marshall gezegd heeft dat hulp bieden aan Griekenland voor Amerika een zaak van het grootste gewicht moet heten.

In zijn eerste formele reactie op de verzoeken om hulp uit Athene liet hij merken, dat deze verzoeken de volle aandacht hebben van President Truman en van hem zelf. Men moet deze zaak in beraad nemen met de leiders van het congres, maar er kon beloofd worden, dat men spoedig zal overgaan tot de publicatie, als men op het departement volledig klaar is met de bestudering van de aanvragen. Men dient niet te vergeten dat er verdragen problemen mee annex zijn. Het is een zaak van zulk een transcondentaal belang, dat men alléén van de President zelf enige bekendmaking kan verwachten.

FINANCIEEL NIEUWS.

Men kon geen nadere berichtgeving verstrekken over het feit, dat de Braziliaanse bank besloot, om verder geen pounds sterling te kopen. Men zou genoeg hebben voor Braziliaanse doeleinden. (Londen, (AP) 4.4).

HET IS ER DOOR.

De hoge commissaris voor Indo-China Admiraal George Thierry d'Argenlieu, kreeg ontslag. **Het cabinet van Frankrijk** benoemde in zijn plaats Emile Bollaert, den prefect van het Rhone-district (Parijs, (AP) 5.3).

SPIONNAGE IN AMERIKA.

Officieel verklaarde het Congreslid Thomas, dat Rusland een spionnagedienst heeft in Amerika, er zijn 3696 spionnen voor Rusland in Amerika werkzaam, beweerde hij. Men wil de militaire en industriële ontwikkeling van Amerika nader leren kennen. Hij zou zijn gegevens meegeven aan Marshall (Washington, (AP) 5.3).

TRUMAN.

In zijn particulier vliegtuig maakte Truman heden een tocht over de vulcaan Paricutin. Hij zal nog een intiem diner hebben met President Aleman. Morgen vliegt hij naar Texas, waar hij aan de Universiteit een redevoering zal houden over de buitenlandse economische politiek (Mexico (AP) 5.3).

CARACAS.

De Mexicaanse zanger Armando Ledesma vertrok naar Caracas tot het geven van enkele concerten (Mexico, (AP) 5.3).

PALESTIJNSE QUAESTIE.

„Indien niet vandaag reeds, dan toch binnen enkele dagen", verklaarde een hoog geplaatst persoon te Lake Success, „zal men hier de Palestijnse quaestie in behandeling nemen."

DE OPINIE VAN BYRNES.

Reeds gisteren publiceerde wij iets over de opinie van Byrnes, die naar aanleiding van het feit dat de senaatscommissie voor Buitenlandse Zaken de zaak van de ratificatie der vredesverdragen met de as-satelieten in studie nam, liet uitkomen dat het goed is daar haast mee te maken, want zodoende komt men verder op de weg naar stabiliteit en vrede en kan men die volken gaan helpen. Nader bericht men nog, dat Byrnes liet uitkomen, naar aanleiding van vragen over de verhoudingen tussen en de Westerse machten in de zaak Triëst, verklaarde Byrnes die meehielp aan de opstelling van de vredesverdragen, dat de eindoplossing, die van een vrij gebied, vele moeilijkheden zal voorkomen.

Rusland immers vertelde hij aan het comité was niet genegen die stad te verlaten zo het een stad van Italië zou worden, terwijl aan de andere Amerika, rFankrijk en Engeland niet van plan waren die stad, waar zo vele Italianen wonen over te geven aan Joegoslavië. Hij had nog meer reden om maar toe te stemmen tot een vrij gebied, daar hij meende er wel zeker van te zijn,

JAMES F. BYRNES.

dat wanneer men de stad aan Italië zou schenken, bij het wegtrekken der Amerikaanse en Britse troepen er zeker opstand zou komen. Men kan, zeide Byrnes sprekend over Italië, dit land niet onbewapend laten en waarschijnlijk zal dit land zich ook wel op het instituut van de Verenigde landen beroepen. Hij geloofde wel dat Joegoslavië zich zal indenken wat het zou betekenen, om té ver binnen te gaan in een land dat onbewapend is, op een gebied als Triëste waarvan de veiligheid door de Verenigde landen gegarandeerd is.

Sommige bepalingen in de vredesbepalingen mogen deze vier landen nu ook al bitter voorkomen, ze hebben toch het recht het lidmaatschappij aan te vragen van het instituut van de Verenigde landen, zo kan men het ook als mogelijk beschouwen, dat sommige artikelen die wel erg zwaar beschouwd worden een herziening zullen ondergaan in de toekomst. Tenslotte verklaarde Byrnes nog, dat wat voor fouten er ook aan deze vredesverdragen ook mogen aankleven, hij toch de opinie huldigt dat deze verdragen wel het beste zijn wat er in deze tijd bereikt kon worden en wat voorlopig te bereiken was (Washington, (AP) 4.3).

CURAÇAO DERTIENDE PROVINCIE?

In het Aneta-nieuws van heden komt men nogmaals terug op de quaestie of Curaçao provincie zal worden. Men meldt dat Dr. Johannes de Zwaan, lid van de Eerste Kamer, het zo begrepen heeft als het verlangen van de bevolking van Curaçao en men wijst erop, dat Martinique ook gewoon departement van Frankrijk zelf is geworden. Dit laatste zullen ook wel woorden zijn die Prof. De Zwaan heeft gebruikt.

Nader commentaar geeft men niet. Men vond het alleen nodig om in de text goed te laten uitkomen, dat Martinique een departement werd van Frankrijk zelf. Wij hopen, dat onze correspondenten in Nederland ons binnen enkele dagen nader zullen inlichten.

het nieuws van vandaag

Men licht ons in, hoe die plechtigheid van de ondertekening geschiedde.

Het is ons een beetje té veel comedie. Men kwam bijeen in het huis van de onderprefect, het enigste gebouw, dat nog overeind staat in Duinkerken.

Men begon te speechen en de eloquentie was er niet van de lucht. Men tekende tegelijk. Vriendschap moet er zijn voor vijftig jaar en wij mogen ons ook mee aansluiten, dat wordt schijnbaar zo een klein beetje verwacht, daar rekent men heelemaal op, want men spreekt van een omsingelingspolitiek t.o.z. van Dlitsland.

Het werd een wonderlijke comedie. Bidault herinnerde er even aan (toevallig?) dat hij er aan dacht, dat dit verbond niet bedoeld was tegen Rusland en Bevin, herinnerde er toen (ook toevallig?) aan, dat Amerika dit verbond wel met welwillendheid zal bezien, daar Amerika nu beter als in 1919 toont, dat men de vrede ook mee moet helpen opbouwen. Hoe toevallig, dat de heren zich dat juist herinnerde en dat nu juist op dat moment aan de wereld willen gaan vertellen.

Het is teveel een doorgestoken kaart. Het is in ieder geval goed, dat er samenwerking is. Voor ons zijn de woorden van Marshall veel eerlijker, die sprak van de bijna noodzakelijke ruzies, die er altijd moeten zijn, wanneer men eerst samen heeft gevochten. Hij neemt de zaak nog al nuchter op, en van de Bergh de senator wenste hem goede reis, waarbij hij kon zeggen dat men geen eigenbelang direct beoogde. Hij ook werd eloquent. De hele wereld is de laatste dagen aan het speechen, Truman, Aleman, Byrnes, Bidault, Bevin, Van de Bergh.

Van de Bergh zegt, dat men zal bidden, opdat de vrede van Moskou werkelijk tot stand zou kunnen komen.

Amerika is toch een open land, daar riep men Byrnes nog eens voor de commissie voor buitenlandse zaken van de senaat en liet men hem eens het een en ander vertellen van de vrede van Parijs. Hij laat ons een beetje achter de schermen zien.

Het was een schaakspel waarbij men rekening moest houden met de mogelijkheden, die de tegenstander kreeg. Dat is het juist: men was **tegenstander,** men zat niet geheel als vrienden bijeen, dat is wel heel duidelijk.

In Nederland heeft Minister Welter het er niet bij laten zitten. Hij wil geen scheuring in de Katholieke partij, doch hij heeft nu als voorzitter de leiding van een Katholiek Comité voor het behoud van de rijkseenheid. We zijn benieuwd of dit comité zich ook over de West zal uitlaten. Het ligt enigszins voor de hand. In de Nederlandse kranten spreekt men nu van Lingadjati nummer I, dat zijn dan de zeventien artikelen die werden overeengekomen, en van Lingadjati nummer II, dat is met de commentaar van de commissarissen generaal, en dat was aanvaardbaar, **niet** echter nummer één.

De woorden van Marshall over de hulp aan Griekenland zijn niet zo erg duidelijk. Hij vindt het nodig, doch hij spreekt van geweldige consequenties. Hij gebruikt woorden als: „van trancendentale betekenis". Misschien bedoelt hij het is een actie tegen de invloedsfeer van Rusland, dat kon hij nu op de avond van zijn reis naar Moskou niet zeggen.

NEDERLAND

COMITÉ HANDHAVING RIJKSEENHEID.

Oud-Minister Welter is tot voorzitter benoemd van het nieuw opgericht voorlopig Katholiek Comité ter handhaving van de Rijkseenheid. Het comité wenst met alle wettige middelen in verband met de Katholieke Volkspartij, genoemd doel te bereiken (Aneta, 4.3).

Sociale toestanden op Curacao

Een vraag, die men opwerpt is: „Hoe staat het op Curaçao met de sociale toestanden?"

Het valt niet te ontkennen, dat het antwoord niet zo heel eenvoudig is, daar alles op Curaçao nog al gewikkeld is en zich pas na enige studie goed laat verstaan.

In Santo Domingo gaf de afgevaardigde voor Curaçao de heer Kroon een overzicht over de bestaande sociale wetgeving en men krijgt al heel spoedig een geweldig idee van ons sociaal paradijs. „Een sluitende begroting, geen werkeloosheid, geen analphabetisme, wat wil de mens nog meer?" De afgevaardigde van Curaçao sprak even over de bijna afkeer te noemen weerzin van de Curaçaose arbeider voor verenigingen. Hij voelt niets voor vakbonden. Hij doet slechts mee aan gelegenheidsacties. Is er een bepaald punt, dan doet hij mee, dan praat hij er over met veel gesties, doch de actie valt neer op een paar man.

In San Francisco kwam men ook bijeen en Nederland was daar vertegenwoordigd en men sprak daar op die conferentie **juist over de arbeider in de oliebedrijven, iets waar wij hier op** Curaçao en op Aruba wel eens meer van zouden willen horen.

Curaçao was er vertegenwoordigd. We hoorden niets over die vroeger ook naar de conferentie van Philadelphia was afgevaardigd. We hoorden niets over die conferentie, we zagen slechts in de A.P.-telegrammen even die conferentie aangehaald, toen een Venezolaan, 's mans naam zijn we a weer vergeten, met heftigheid van woorden opkwam tegen sociale wantoestanden.

Hoe is het nu op Curaçao? De Curaçaose arbeider voelt niet voor een vakbond, dit komt primair door de goede toestand, het is immers vooral de nood, die verenigt en niet de welvaart, hij is er ook bang voor van wege de represaille, dat is iets, wat wij in de twintigste eeuw, na veel spreken over vrijheid van vereniging nog dagelijks kunnen onderkennen.

Moderne industrieën hebben nu een nieuw instituut geschapen, dat als het ware de vrije vakvereniging onnodig wil maken, en deze practisch wil uitschakelen.

Men ziet er de zgn. advies colleges, intern onder leiding van mensen van de fabriek van de directie, iets wat de leiding belanghebbender zou kunnen maken, terwijl bovendien, de colleges van dit soort natuurlijk neutraal zijn, terwijl dit de arbeiders in hun leven van ieder dag niet zijn.

Hoe nu zulk een advies college werkt kan men nagaan in de notulen zoals die bijv. gepubliceerd staat in „de Passaat" van deze maand, daar ziet men de werkwijze. Laat ons deze notulen eens critisch doornemen. Er is zorg voor de mensen, dat is boven alle twijfel verheven, veel zorg.

Adviescommissie, gehouden op Vrijdag, 3 Jan. '47

Aanwezig zijn de heren F. A. Vromans (voorzitter), H. C. J. Nieuwenhoff (afd. A. B.), W. J. H. van Wees (afd. A. S.., J. Janknegt (secretaris A. S.), het Bestuur en 19 leden der Adviescommissie.

Achtereenvolgens komen de volgende onderwerpen ter tafel:

Ziet eens naar de punten die naar voren komen. Een punt is de winkels.

1. Winkelgebouw.

Behalve de restauratie en verbetering van de bestaande winkels, waarmede men reeds bezig is, is gedacht — aldus de voorzitter — aan het bouwen van een ruime winkel op de Malibaan, ter vervanging van het bestaande winkeltje op de oude Zandsteiger. Na enige discussie is de Commissie in meerderheid het er mee eens, dat de Malibaan de aangewezen plaats is voor het nieuwe gebouw en dat de bestaande winkels gehandhaafd moeten worden. Voorts deelt de voorzitter mede, dat de plannen voor een winkel op Caracasbaai zich reeds in een vergevorderd stadium bevinden en dat nagegaan zal worden, of de oprichting van een winkel bij het Dok lonend zal zijn.

Het is al lang bekend dat een van de eerste punten uit de sociale wetgeving was: „de wet tegen de verplichte winkelnering", waarbij de werkgever de werknemer he loon **uitbetaalt in bonnen dat hij tegen waren kan inleveren in de winkels** waarvan de werkgever de eigenaar is. Dit systeem bestaat nog op Bonaire waar men de mensen van de cunucu laat werken voor bonnen die men in zijn eigen winkel op de Playa laat inleveren. Hier is het systeem van hulp aan de arbeider door te zorgen, dat er winkels zijn en dat niet alleen doch ook op een geschikte en gemakkelijke plaats. Hoever de controle op de winstmarge van die winkels gaat, hoever men de kwaliteit van de waren ook mee controleert, weten we niet. Toen men met deze winkels begon, merkte het sociale weekblad „La Union" op, dat men hiermee geen beletsel moest gaan stellen aan de vrije concurrentie, en ieder de kans moest geven, om daar winkels op te richten.

Een ander punt is de vacantie. De eis is groot, men schrijft:

2. Buitenlands verlof voor inheemsen.

De voorzitter constateert, dat er geen enkel steekhoudend motief aan te voeren is, op grond waarvan arbeiders, die op Curaçao geboren en getogen zijn, betaald buitenlands verlof toegekend zou kunnen worden.

De heer Tokaay stelt voor een fonds te stichten waarin Mij. en arbeiders gezamenlijk storten en waaruit de kosten voor een buitenlandse reis voor Curaçaose arbeiders bestreden zouden kunnen worden.

Gevraagd mag worden, dat men een zodanige vrije tijd geniet, dat men de gezondheid behoud, dat men „fit" blijft voor het werk, per se behoeft deze gezondheid voor iemand op Curaçao geboren en getogen niet elders gezocht te worden.

Wil men naar buiten dan kan dat nog. „Caracas is nu op een afstand van 38 gulden gekomen". Men kan zeggen, dat helpt tegen de geest van het enge provincialisme, doch men wil toch niet voor de pret nu en dan eens volksverhuizingen gaan opzetten?!

Over de wachtdiensten schijnen er vragen te zijn, men schrijft:

3. Afschaffing korte ruk.

Teneinde met concrete voorstellen te kunnen komen adviseert de voorzitter de Adviescom-

missie om een sub-commissie te benoemen, die dit onderwerp in studie zal nemen. Dit voorstel wordt aangenomen.

„We begrijpen dat een modern groot bedrijf tot zekere hoogte continu moet zijn".

Nachtdienst is en blijft minder prettig en ook waarschijnlijk niet gezond, daar het de regelmaat van het leven stoort, bovendien in gevaar brengen, waarop de komt de wachtdienst de Zondag Christen zijn p'ichten heeft. Men beperke het tot het minimum en dele practisch in. Op een voorbeeld te noemen, iemand die werkt van 12 uur tot 8 uur zal om 8.30 uur niet in de kerk worden aangetroffen. Iemand die om 8 uur moet gaan werken zal naar de vroegmis kunnen, een andere quaestie is of hij gaat. Mensen die 12 uur de wacht kwamen verklaren op Zondag per se veel slaap te hebben. Men regele het zo gemakkelijk mogelijk.

Zorg voor nabestaanden, zorg voor de oude dag, daarover schrijft men ook.

4. Pensioen, Weduwen- en Wezenfonds.

Hoewel de Adviescommissie inziet, dat de Mij. ten aanzien van de sociale regelingen reeds meer doet dan zij wettelijk verplicht is, zou men toch gaarne zien, dat er wat schot in deze quaestie kwam. De voorzitter toont aan dat het, gezien de omvangrijkheid van deze materie, nog enige tijd zal vergen voordat Den Haag een beslissing zal kunnen nemen.

We zien het is in studie. Moderne industrie kan de arbeider zegt men niet lang in dienst houden, reden te meer, dat hij toch zeker moet zijn dat zijn lange oude dag niet een last is noch voor zijn kinderen, noch voor het gouvernement.

5. Woningbouw.

De voorzitter deelt mede, dat momenteel door middel van nieuwbouw en verbouwing getracht wordt in de woningnood te voorzien. Materiaalschaarste en gebrek aan arbeidskrachten vertragen echter het tempo.

Op een desbetreffende vraag van den voorzitter deelt de heer Prince mede, dat het Gouvernement van plan is 1000 huizen te bouwen, waarvan er binnenkort 400 zullen worden opgeleverd, en dat ook de C.P.I.M. werknemers voor deze huizen in aanmerking komen.

Met credietverstrekking voor de bouw van huizen moet nog enige tijd worden gewacht, daar de bouwkosten momenteel zo hoog zijn dat de aflossing te zwaar zou worden.

De toewijzing van woningen is een zaak, die door A.B. volgens door de Directie gegeven richtlijnen behandeld wordt. Een ieder kan aldaar alle gewenste informaties ontvangen over het systeem dat wordt gevolgd. Hoewel de geïmporteerde werknemers doorgaans in de moeilijkste omstandigheden verkeren, zal toch, aldus de voorzitter, ook met de inheemsen rekening worden gehouden.

Huizenbouw is de quaestie.

De moeilijkheid die men hier noemt, van te weinig arbeiders kan natuurlijk uit Nederland wel opgelost worden?

Gelukkig is dat men overgaat tot het geven van huizen in eigendom, dat is het ideaal n!. huizen als eigendom voor onze families. Men stelle dit bezit echter zeker, opdat de mensen hun huizen niet versjacheren.

Over de soort van huizen weten we dat onze moraal vraagt huizen met slaapkamers voor Ouders, jongens en voor meisjes.

6. Medische verzorging.

Het ligt in de bedoeling, de medische verzorging voor de gezinsleden van arbeiders uit te breiden tot ziekenhuisbehandeling. Hiervoor worden momenteel in het Sanatorium de nodige voorzieningen getroffen, welke nu hopelijk spoedig gereed zullen zijn.

Op een vraag van den heer Prince of het niet mogelijk is aan de betrokkenen zelf over te laten, welken specialist zij willen raadplegen, antwoordt de voorzitter, dat de G.D. geheel belangeloos het best mogelijke advies geeft. Voorts worden verschillende vragen betreffende financiële regeling bij verpleging in het St. Elisabeths Gasthuis, wachtdienst der doktoren, keuring in de polikliniek enz. in den brede behandeld.

Ziekenzorg:

De ziekenzorg is de glorie van de moderne bedrijven. Hier ook. We zien het verlangen naar vrijheid van keuze van dokter, en schijnbaar ook de notulen zijn op dit punt niet duidelijk, de vraag om in het hospitaal van zijn keuze te mogen liggen.

Op school gebied heet het:

7. Fröbelschool op Groot Kwartier

De voorzitter accepteert een voorstel van den heer Stuger om een lijst samen te stellen betreffende het aantal in aanmerking komende kinderen, zodat men zich een duidelijk beeld van de mogelijkheden zal kunnen vormen.

Er bestaat op Groot Kwartier reeds een fröbelschool bij de school van de Zusters van Schijndel. Men komt hier juist op dat gebied wat wij boven aanstipten toen we zeiden, dat een adviescollege neutraal is, terwijl de arbeiders dat niet zijn in het dagelijkse leven. Zij vragen voor hun kinderen met de grondwet in hun hand scholen naar hun overtuiging.

8. Melkdistributie.

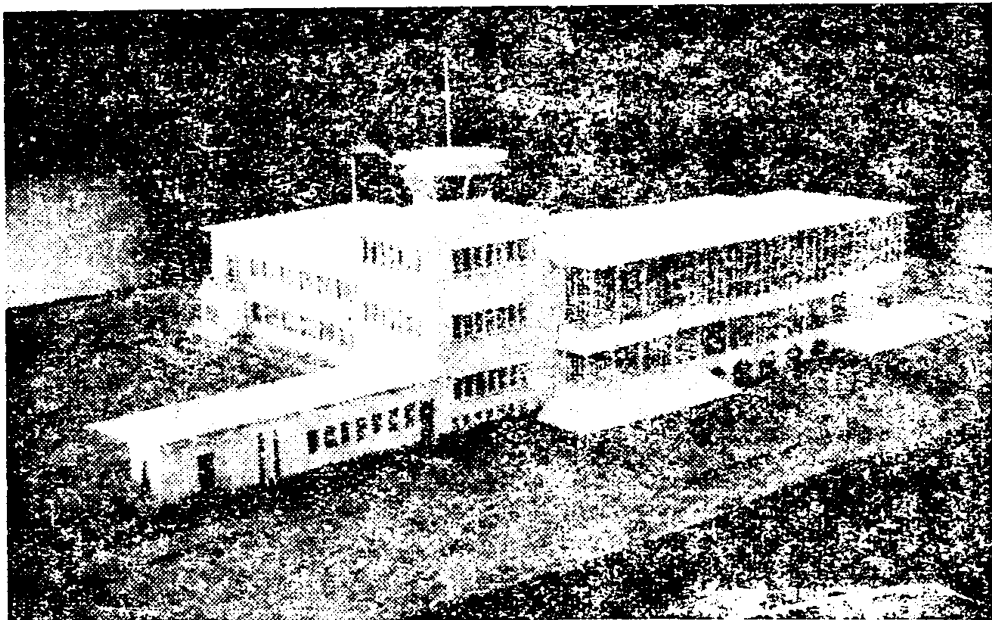
Daar de Commissie van mening is, dat er sommige plaatsen op de Plant zijn, waar melkverstrekking noodzakelijk is, belooft de voorzitter een nader onderzoek te doen instellen.

9. Huurkoopcontracten huizen Groot Kwartier.

Er is een nieuw concept-contract van Den Haag ontvangen, zodat deze aangelegenheid nu hopelijk spoedig haar beslag zal krijgen.

Het bestuur der Stichting Volkswoningbouw zal worden gevraagd de huurkopers in te lichten omtrent de stand van de afbetaling.

Dit laatste punt laat ons de bezitszorg zien.

HET NIEUWE STATIONSGEBOUW VAN HATO.

10. Rondvraag.

De heer Tokaay spreekt naar aanleiding van de kortgeleden gehouden tentoonstelling van de Beroepsschool zijn waardering uit voor hetgeen de Mij. op het gebied van onderwijs voor de kinderen der arbeiders doet. Daar er z.i. gevaar bestaat dat de oudere arbeiders voorbijgestreefd zullen worden door deze jongeren, doet hij het voorstel voor het bedrijfspersoneel dergelijk onderwijs in te voeren. De voorzitter wijst in dit verband op de speciale beroepsopleidingen, cursussen enz., die door de Mij. ingesteld zijn, doch zal concrete voorstellen aangaande een algemeen vormende opleiding voor het personeel gaarne in overweging nemen.

Nadat de voorzitter nog verschillende vragen van de commissie over uiteenlopende onderwerpen van minder belangrijke aard beantwoord heeft, wordt de vergadering gesloten. Voor belangstellenden liggen exemplaren der volledige notulen van dez vergadering bij de bestuursleden der Adviscommissie ter inzage.

Het is een zaak van de grote importantie, om de sociale toestanden goed in studie te nemen, daarom vroegen we aandacht van onze lezers voor deze notulen die getuigen van veel zorg, ten voordele van Curaçao.

CURACAO

STUDENTEN VOEREN OORLOG IN NEDERLAND.

De studenten van de vereniging Veritas uit Utrecht waren het niet eens met de studenten van de universiteit van Nijmegen. Ze besloten maar zelf recht te zoeken. Men nam de trein naar Nijmegen, drong de soos van de studenten binnen en wierp de studenten er gewoon uit. De Nijmeegse studenten over deze overval niet voorbereid, werden hopeloos verslagen. Men nam het de mensen van Utrecht hoogst kwalijk dat zij ook zo maar de particulieren vertrekken van de barkeeper binnen drongen. Men hield er goed huis en keerde in triomph verschillende gestolen vanadels meedragend naar Utrecht terug. Daar lieten de studenten van Nijmegen het niet bijzitten, met de feesten rond Prinses Marijke doken zij in Utrecht op en overvielen op hun beurt de soos van Veritas die melden de jongste kranten uit Holland danig werd toegetakeld. Men heroverde een van de verloren vaandels, doch na al dat gevecht vond men het toch maar het gezelligst, om nog dezelfde avond een verbroederingsfeest te vieren.

De kranten de oude traditie getrouw schijnen de studenten alles te vergeven. We hopen, dat de oudstudenten hier geen ruzie's beginnen te maken, ofschoon we dat heibeltje wel eens zouden willen beleven op Curaçao.

zijn. Misschien zult ge u er opnieuw over opwinden, maar dwing uzelf om er kalm en eerlijk over na te denken en ik geloof wel dat u in de meeste gevallen zult moeten toegeven, dat ze gelijk hebben. Zeker het is vernederend om op zijn fouten gewezen te worden, maar toch ook zo erg nuttig, want dan zien we waar het gevaar vandaan komt, en alleen als we dit weten, kunnen we met succes strijden tegen onszelf en aldus toenemen in deugd en innerlijke beschaving.

Zelfkennis en objectieve zelfcritiek zijn echter niet alleen nuttig voor het individu, maar ook voor een volk in zijn geheel. Helaas zijn dit eigenschappen, die totaal ontbreken aan het Curaçaose volk. En in de loop der jaren tot op de dag van heden, hebben wij steeds, als de één of andere een fout van ons signaleerde, hem uitgemaakt voor een vijand van Curaçao, zonder te denken aan de mogelijkheid, dat zijn bedoelingen ten opzichte van ons wel goed en eerlijk konden zijn. En we namen ook niet de moeite om te onderzoeken of die fouten, die gesignaleerd werden ook werkelijk bestonden, hetgeen meestal toch inderdaad het geval is.

Wanneer zullen wij begrijpen, dat we door zulk een handelwijze onszelf benadelen? Wanneer zullen we de moed krijgen om bij onszelf de vinger te leggen op alle wonde plekken en te zeggen: dit en dit en dat is ziek en het kan en mag niet zo blijven en daarom willen wij, wil ieder van ons, met enthousiasme en energie, al onze capaciteiten beschikbaar stellen en alle middelen aanwenden om dit alles te genezen.

Als het werkelijk ooit zover komt, dat wij zo gaan denken, wel, wat een schone toekomst zou Curaçao dan tegemoet gaan.

ZELFKENNIS.

Men schrijft ons.

Zelfkennis, die aanspoort tot zelfverbetering is noodzakelijk voor ware beschaving.

Maar geen kennis is moeilijker te verkrijgen als deze, want we zullen haar niet verkrijgen als we ons niet vele inspanningen getroosten en de moed hebben om vele vernederingen te ondergaan.

Zou dit de reden zijn, waarom er zo weinig mensen zijn die deze kennis bezitten?

Hoe gemakkelijk echter analyseren wij het doen en laten en het karakter van anderen! Hoe gemakkelijk ontdekken wij hun fouten!

Van de andere kant, ook de anderen ontdekken onze fouten en gebreken gemakkelijker en beter dan wij het doen.

Het zou daarom een groot voordeel zijn als wij onszelf konden zien en beoordelen, zoals anderen dat doen. Maar dit is niet mogelijk. En het gebeurt ook niet dikwijls, dat anderen ons eerlijk vertellen wat ze van ons denken. Zelfs onze beste vrienden schrikken er voor terug om ons te vertellen welke fouten ze in ons ontdekken. En werkelijk, ik geloof niet, dat we het graag zouden horen.

Toch zijn er wel gelegenheden waarop wij kunnen achterhalen wat anderen van ons denken. En dat is wanneer ze onenigheid met ons hebben. Bij zulke gelegenheden zegt iedereen onomwonden en precies wat hij denkt. Ga eens bij u zelf na, wat anderen u altijd verwijten wanneer ze kwaad op u

SYNAGOGEDIENSTEN.

Synagoge „Mikvé Israël", Columbusstraat.

Woensdag, 5 Maart om 19 uur: Avonddienst ter gelegenheid van Poeriem (Lotenfeest); Predicatie en voorlezing van de Rol Esther. Donderdag, 6 Maart om 8.30 uur: Poeriem-ochtenddienst.

EEN MOOIE BEKENTENIS.

In het blad „Vooruit", het partijblad van de Surinaamse Progressieve Volkspartij, zien wij, hoe men het stuk van de Staten aan de Parlementaire Commissie overhandigd, nader ontleedt en terecht wijst op de mooie bekentenis, dat de Staten zelf inzien, dat zij niet de ware vertegenwoordiging zijn van het volk van Suriname.

Als nu onze Staten op Curaçao dat ook eens deden, en ook gingen zeggen: wij zijn niet de ware vertegenwoordigers van het volk van Curaçao, primo omdat er bij de verkiezingen maar een minimaal klein percentage van de bevolking heeft kunnen stemmen, terwijl men er verder nog bij kan zeggen, omdat de verkiezing van November '45 een holder de bolder verkiezing was, zoals we dat reeds herhaaldelijk betoogd hebben en ten derde omdat we de aanvulling op de gekozen Statenleden niet juist noemden, wat de Staten zelf ook erkennen; hoe dikwijls hebben ze niet gesmaald op die niet gekozen, doch aangestelde Statenleden. Dit laatste deden ze zo dikwijls, dat men kwaad over werd (zij deden het om het instituut de aangewezen leden, wij van wege de door ons niet juist geachte keuze van den Gouverneur).

De Politieraad (alias Gemeenteraad van Aruba) deed het anders, die twee heren gingen gewoon in staking, met de woorden: „Wij zijn niet de vertegenwoordiging van Aruba; dat kan niet waar zijn en dies helpen wij ook niet mede aan het opmaken van een wenselijkheidsbegroting."

Als onze Staten ook eens zo deden, zou het spaak lopen op Curaçao, doch een bekentenis zou veel waard zijn. We wachten af.

OFFICIEELE BEKENDMAKINGEN.

Benoeming: Mejuffrouw R. I. S. Donker tot tijdelijk schrijfster en werkzaam gesteld op de Bureaux van de Burgerlijke Stand en het Bevolkingsregister op Curaçao; Mevrouw G. M. Fayon—Boudewijns tot tijdelijk onderwijzeres 3e klasse bij het Openbaar Onderwijs in Curaçao en werkzaam gesteld aan de Openbare Wilhelminaschool voor Mulo op Curaçao; E. J. Gazzard tot tijdelijk Godsdienstleraar bij de Methodistische Gemeente op St. Maarten; Z. A. A. Ammers tot tijdelijk ingenieur bij het Departement van Openbare Werken, alhier; E. A. Leent tot tijdelijk schrijver en werkzaam gesteld ter Griffie van het Hof van Justitie, alhier; Mr. H. W. J. M. van der Made tot commies in vaste dienst ter Gouvernements-Secretarie; A. L. Conner tot plaatsvervanger van den Rechter in Eerste Aanleg op St. Maarten; Mejuffrouw J. E. Wathey tot tijdelijk onderwijzeres 4e klasse en werkzaam gesteld aan de Openbare Oranjeschool op St. Maarten; W. J. Smit tot onderwijzer 1e klasse categorie A. en werkzaam gesteld aan de Openbare school voor G.L.O.B. te The Bottom Saba en belast met de functie van hoofd dier school; J. Eleonora, adjunct-commies ter Griffie van het Hof van Justitie in Curaçao tot waarnemend substituutgriffier van het Gerecht in Eerste Aanleg, zittingsplaats Bonaire; R. J. Casterdijk tot tijdelijk ambtenaar belast met het toezicht op de luchtvaart, alhier; H. F. van Nieuwland tot tijdelijk werkbaas bij Openbare Werken alhier.

Eervol ontslag aan: R. A. Kirtley tijdelijk Godsdienstleraar bij de Methodistische Gemeente op St. Maarten; W. J. A. Nisbet als plaatsvervanger van den Rechter in Eerste Aanleg op St. Maarten.

Bevordering: L. Hoogerwerf, hoofdagent der burgerpolitie, alhier, tot onderinspecteur der burgerpolitie, alhier; J. C. Cijntje, C. S. Camelia, L. F. Thode, A. F. Fancito, C. H. Helm, A. A. Blinker, M. A. Isidora, M. A. Balentina, V. K. Archangel, A. E. Hernandez, J. B. Isenia, A. A. Rodriquez, fuseliers bij het Corps Militaire Politietroepen in Curaçao tot infanterist 1e klasse bij het Corps Militaire Politietroepen, alhier; G. C. Statius Muller, klerk ter Inspectie der Belastingen, alhier, tot adjunct-commies; Drs. E. M. Newton tijdelijk adjunct-commies werkzaam bij het Departement Sociale- en Economische Zaken, tot tijdelijk commies.

Overplaatsing: J. W. Goslinga loods te St. Nicolaas Aruba, is voor de duur van het aan den Heer C. van der Linden, Havenmeester/Loods te Paardenbaai Oranjestad, Aruba, als Havenmeester/Loods.

Voogdijraad op Curaçao: Benoemd tot lid Ds. C. Th. Steenstra.

Commissie van Onderwijs op Curaçao: Eervol ontslag aan: Dr. U. Ch. de la Try Ellis als lid op zijn verzoek onder dankbetuiging voor de door hem in genoemde functie bewezen diensten.

Commissie van Filmkeur te Curaçao: Benoemd: Mevrouw L. Willems—Westphal en Mevrouw A. E. van Eerde tot plaatsvervangende leden.

De Gouvernements-Secretaris,
F. J. J. Corver.

BURGERLIJKE STAND.

Bevallen op Februari: 11 Porier, Feliciana Maria z: 17 Meulens, Serafina Loenita d: 18 Lambertina, Invecion Istrelia d: 19 Valeriana, Ambrosia Josepa z: Rondei, Mercedes Remilia echtg. v. Petronillia, F. V. d: Evertsz Griselda Jeannette echtg. v. Palm A. W. z: 21 Hart, Ramona Ambrosia echtg. v. Wanga, J. M. z: 19 Mercelina, Elsa Antonia d: 21 Sillé, Julia Maria echtg. v. Marugg, A. W. H. d: Christina, Adriana Casimira echtg. v. Laclé, M. G. d: Felida, Ludovica Maria echtg. v. Eduardo, B. A. d: 22 Didier, Marie Jeanne Lena echtg. v. Nicholls, A. V. d: 17 Koense, Gloria Camilia echtg. v. Remor, F.W. z: 24 Kong-A-Sam, Alma Clementine Maria echtg. v. Pang-Atjok, H. G. d: 22 Hudson, Gloria Antonia echtg. v. Rigaud, O. W. z:20 Matheu, Olga Wilhelmina echtg. v. Balentina, V. H. z: 23 Sintjago, Romualda Ricarda z: Dittmar, Anna Catharina Frederika echtg. v. Daniëls, L.C. F. d: 20 Clements, Ivy Hyacinth echtg. v. Koeiman, I. d: 24 Abdala, Enriqueta Maria echtg. v. Rigaud, P. F. B. z: 21 Lamotte, Mathilda d: 24 de Groot, Mary Jane echtg. v. Tramm, C. E. d: 21 Geus, Cornella echtg. v. Zandstra, A. R. z: 24 Meyer, Rosa Maria echtg. v. Leoncio, C. d: 25 Delina, Catarina Francisca echtg. v. Rog, Luciano M. d: Touw Ngie Tjouw, Martha Albertina Alexandrina echtg. v. Plet, G. E. d: Tariba, Rita o|sefa echtg. v. Krijger, M. J. z: Valeriano, Alexandrina Adriana echtg. v. Kronstadt, A. E. z: 26 Prince, Emma

echtg. v. Da Costa Gomez, C. G.

Ondertrouwd op Februari: 20 Westerveld, Guillaume Edward en Weigle, Hermine Mathilde; Henson,Prince Nataniel en Proctor, Eunice Alberta; 27 Webbe, John Henry Dasent en Wilson, Bellancita; Petrocoli, Bicente en Goessens, Kornelia Hubertina.

Getrouwd op Februari: 24 Maarschalkerweerd, Anthonie Johannes en Oostveen, Clasina Cornelia Antonia; 25 van den Esschert, Antoon en Maassen van den Brink, Aaltje Wilhelmian Johanna; 26 Luidens, Johannes Rivero en Abath, Elizabeth Reina; Bramble, John Christopher en Daly, Mary Mabel Lucretia; Hansen, Celestijn Pedro en Alberto, Luisa Eutropia; Janze, Romans Pedro en Kwidama, Federica Elsa; Maduro, Agusto Esteban en Constancia, Ogenia Louisa; Laaf, Erquimides Isidoro en Cardose, Elinor Hyacinthe Yusta; 27 Justin, Pedro Alexander en Martina, Domitlia Francisca.

Overleden op Februari: 19 Dorothea, Maria Eusebia 78 j. Profas, Vilma Maria 1 j.; 23 Henriquez, Maria Henriette 86 j.; Janga, Higinio Guancito echtg. v. Ilario, W. B. 41 j.; Clement, Florencio Sabino echtg. v. Palm, A. 53 j.; 25 Quarton, Alberto Agapito 11 mnd.; 16 Isaacson, Rebecca Sara wed. v. aHrtsz, L. 73 j.; 24 Koeiman, Abraham 26 j.; 26 Sintjago, Pedro Rumoldo 1 dag.

TWEEDE DISTRICT.

Bevallen op Februari: 13 Montroos, Catarina Martir echtg. v. Martina, E. A. M. z; 15 Luciano, Asinta Margarita echtg. v. Verplaats, M. M. d; Josefina, Martha Maria echtg. v. Meulen, A. E. z; Metsel, Eresita Confesor Martir echtg. v. Kalmez, L. M. d; 13 Zimmerman, Tomasita Martina echtg. v. Carmelita, R. z; 14 Martinez, Victoria de Lourdes d; 15 Nicolina, Margarita Alexandrina d; 18 Panneflek, Mathilda Apostel echtg. v. Antonia, I. N. z; 13 Sambo, Graciela Isabel d; Martes, Victoria Paulina echtg. v. Petronilia, A. M. z; 16 Martier, Virginia Precilia echtg. v. Janga, A. J. d; 18 Zimmerman, Simonia Margaretha echtg. v. Zimmerman, M. S. z; 20 de Windt, Hermana Martha echtg. v. Lutegard, A. T. d; 19 Bitoria, Macaria Genoveva echtg. v. Paulina, M. O. d; 18 Dorothea, Rosa Amalia Merita d; 21 Dimie, Maria Kleona echtg. v. Martina, D. z; 19 Reinilia, Cristina Fidelia echtg. v. Brunken, M. E. d; 12 Reiter, Catalina Ricia d; 15 Catharina, Laura Estrella z; 12 Colfie, Agnes Palmira z; 22 Carolina, Petronilia Clasina echtg. v. Amanda, R. N. z; Martha, Martina Emiliana echtg. v. Constancia, N. A. d; 20 Emer, Constancia echtg. v. Olbino, L. z.

Ondertrouwd op: Nihil.

Getrouwd op Februari 19: Taylor, George Hubert Desmond met Catharina, Margarita Augustina.

Overleden op Februari: 19 Isenia, Leonardus Zacharias echtg. v. Martina, J. E. 76 j.

DERDE DISTRICT.

Bevallen op Februari 3: Plantijn, Urania Elizabeth echtg. v. Balootje, P. C. d; 20 Lourens, Petronilia Alexandrina echtg. v. Albertus, D. L. z; 25 Welvaart, Isbelia Seferina echtg. v. Muzo, S. P. z; 7 Adriana, Clarita Mercelina echtg. v. Vrutaal, V. M. z; 1 Jamanika, Paulina echtg. v. Martina, F. T. z; 30 Januari Plantijn, Isabelita Maria Virginia d; 12 Februari Aniceto, Margarita Cecilia echtg. v. Korindongo, S. D. z; 8 Martha, Simona Leonor echtg. v. Doran, Philmon Alexander z; 10 Valks, Catalina de Ricus echtg. v. Kook, M. M. d; 13 Profas, Erna Ofemia echtg. v. Hortencia, V. C. d; 10 Rifaela, Julia Nicasia d.

Ondertrouwd op Januari: 24 Plantijn, Arturo Nemocio en Schoop, Carmelita Johanna.

Getrouwd op Februari 12 Plantijn, Arturo Nemocio en Schoop, Carmelita Johanna.

Overleden op Januari 29 Henriquez, Helena Wed. van Rojer, W. R. P. 66 j.; 26 Vapor, Judith Adelicia 1 j.; 6 Februari Ignacia, Delfina Victoria wed. v. Jansen, H. J. 78 j.; 10 Daniel, Frederique Marselie 75 j.; 16 Kwidama, Pedro Benito 72 j.

PRESIDENT ALEMAN MET GEZIN.
Gastheer van President Truman.

WEST-INDISCHE SCHAKERS BOVEN DE MIDDELMAAT.

Een onderbond van de KNSB in de West.

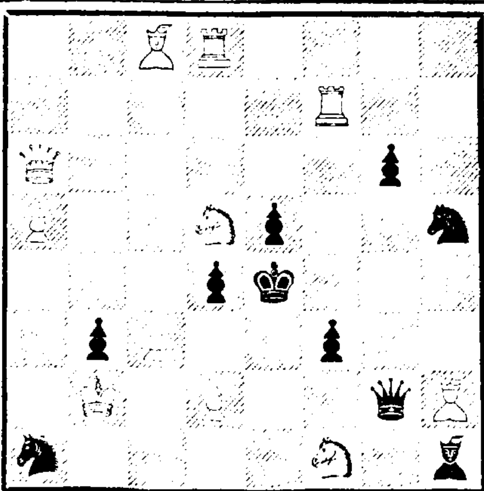
Er zijn drie schaakclubs op Curaçao, die elk ongeveer dertig leden tellen en luisteren naar de namen „Capablanca", „Curaçao" en „Dr. M. Euwe". Op Aruba is zo juist een schaakvereniging „Oranjestad" gevormd, terwijl de mogelijkheid bestaat, dat dezer dagen op dit eiland nog een tweede schaakvereniging „St. Nicolaas", zal worden opgericht. Op Bonaire wordt niet in clubverband geschaakt, evenmin op de Bovenwindse Antillen: St. Maarten, Eustatius en Saba. De situatie in Suriname is hier niet bekend.

Vermoedelijk zal ik binnenkort daarheen reizen om poolshoogte te nemen: een vliegtochtje van „slechts" zeven uur, een afstand bijna zo groot als van Amsterdam naar Noord-Afrika (wat hebben we toch weinig begrip van afstanden buiten ons eigen werelddeel!)

Er zijn plannen in voorbereiding om te komen tot oprichting van een Westindische Schaakbond, waarbij de genoemde vijf clubs zich in de eerste instantie zullen aansluiten.

Het is dan de bedoeling, dat de Bond als geheel een onderbond wordt van de K.N.S.B. en verder als lid van de Wereldschaakbond deel uitmaakt van de Middelamerikaanse zone. Daardoor krijgt de Curaçaose kampioen het recht om mede te spelen in de wedstrijd om het kampioenschap van deze zone, waarvan de winnaar op zijn beurt zal uitkomen in de voorwedstrijden van het wereldkampioenschap.

Het kampioenschap van Curaçao is open, nu de laatste kampioen, Van Tongerloo, zijn verblijf naar elders heeft verlegd. Zonenschain en Schob, de sterkste spelers der inheemse bevolking maken een goede kans. Wij in Nederland stellen meer belang in het schaakspel van de inheemse bevolking, dan in die van den zg. import-Curaçaoënaar. Of mijnheer X, die in Nederland al goed speelde, in de tropen zijn kracht heeft bewaard, is minder interessant dan de vraag in hoeverre onze Westindische landgenoten aanleg en animo voor het schaken tonen.

PROBLEEM.

En dan komen we tot het enigszins verrassende antwoord: quantitatief gering, qualitatief boven de middelmaat. De meeste leden van „Capablanca", welke vereniging grotendeels uit kleurlingen bestaat, zijn gevaarlijke tegenstanders in de simultaan-séance, zij spelen de opening vrij behoorlijk, combineren **voortreffelijk en** zijn er bij voorkeur op uit den tegenstander valstrikken te leggen. Ik gaf tot nu toe één séance op Aruba en twee op Curaçao (respectievelijk 34 gewonnen, 1 verloren, 3 remise en 34 gewonnen, 0 verloren, 3 remise). Het resultaat van een séance van Aljechin in 1939 komt ter sprake: negen en dertig gewonnen en één remise! „Maar toen bevond het Curaçaose schaakleven zich nog in de kinderschoenen", riposteert een der leden van Capablanca, bevreesd voor een scheve vergelijking tussen den overleden wereldkampioen en zijn kampioen! Mijn beschermer is pikzwart en ik had hem wel kunnen omhelzen voor deze spontane uiting van vaderlandsliefde. (H.V.V.)

SITHOC.

Alle Sithoc-leden worden herinnerd aan de herdenking van het eerste lustrum in de kerk van San Mateo op Vrijdag 7 Maart (St. Thomas) om 19.30 uur. Het bestuur rekent op een opkomst als nooit tevoren. Niemand mag ontbreken. Na de plechtigheid korte bijeenkomst in de club.

K.S.C.

VOETBAL.

In de gisteren gehouden vergadering werd besloten tot een enkele competitie voor tien clubs, met iedere Zondag twee wedstrijden.

Voor het jaar 1947 werden gekozen als leden van de voetbalcommissie de heren Pietersz, Scoea, Wijngaarden; als leden van de elftalcommissie de heren Fecunda, La Paz en Martijn, terwijl algemeen leider blijft de heer Pooters.

De nieuwe competitie vangt aan op 16 Maart as.

SPAAK ZAL SPREKEN.

De Belgische Minister van Buitenlandse Zaken, Paul Henri Spaak, zal op uitnodiging van het comité voor de Belgisch-Nederlands en Luxemburgse samenwerking in de lente van dit jaar een lezing houden in Nederland (Aneta, 4.3).

TARIEVEN VERHOOGD.

In overleg met de havenautoriteiten van Amsterdam en Antwerpen heeft de Rotterdamse haven zijn tarieven verhoogd (Aneta, 4.3).

EREDOCTORAAT.

Gisteren ontving Dr. Stanley, vertrekkend Amerikaans Ambassadeur, het eredoctoraat in de rechten aan de Universiteit te Utrecht (Aneta, 4.3).

GEEN OORLOGS-VRIJWILLIGERS MEER.

Sinds 1 Maart is het Centraal Bureau voor oorlogsvrijwilligers opgeheven. Van nu af aan is het slechts mogelijk om zich als vrijwilliger bij de Marine op te geven (Aneta, 4.3).

NIEUW WETSONTWERP.

Het Departement van Sociale Zaken is bezig een nieuw wetsontwerp samen te stellen betreffende verplichte wachtgeld en werkeloosheidsverzekering (Aneta, 4.3).

K. J. F. VERBOEKET EN J. OZINGA.

De Heer K. J. F. Verboeket, hoofd van het Nederlands Indisch **voorlichtingsdienst, is benoemd tot secretaris van het ca**binet van Van Mook. Als zijn opvolger is benoemd de heer J. Ozinga, voorzitter van de Nederlands Indische rubberfonds. De Heer Ozinga is heden per skymaster naar Indië vertrokken (Aneta, 4.3).

ZWARTE HANDEL.

In Oost-Indonesië is er een aanvang gemaakt met de bestrijding van de Zwarte Handel. De Chinezen op Ambon, die de prijzen hebben opgedreven, zijn tot gevangenisstraffen veroordeeld (Aneta, 4.3).

CODAGAN
Vertegenwoordiger van Engeland in Lake Success, rust even uit.

De Zweedse Staatskerk

Het zou verkeerd zijn zich te ontveinzen welk een grote betekenis de Zweedse Staatskerk in de huidige wereld heeft. Werkt men voor hereniging en beziet men de historische wording van wat afviel, dan is het onontbeerlijk om de juiste plaats te bepalen van de Kerk, die men bestudeert. En de plaats van de Zweedse Staatskerk is belangrijk.

Zij is belangrijk door de plaats die Zweden zelf inneemt, door de kerksheid van het Zweedse volk, door het nationale element dat die Kerk heet te vertolken (wat misleidend is, want de zeker even kleine katholieke kerk in Noorwegen toonde tijdens de oorlog hoezeer zij voor het Noorse nationale element in de bres stond, zoals dit met ons land trouwens ook het geval was), en door de betekenis die alle niet-katholieke kerken aan de Zweedse Kerk hechten.

Zwedens eigen positie tussen West en Oost-Europa, economisch-geografisch op het Oosten maar psychologisch-doctrinair op het Westen gericht (niettegenstaande de socialistische regering is Zweden in wezen een „kapitalistisch" land), blijve thans buiten bespreking.

De Zweedse bevolking, zelfs daar waar zij slechts nominaal tot de Staatskerk behoort, is aan die kerk gehecht, zoals uit het dagelijkse leven kan blijken. De geestelijkheid is, ook ten plattelande, uitnemend en universitair geschoold. De banden met het publiek worden versterkt door het „pastorsexpedition", een kantoor bij de parochiekerk, waar de burgerlijke stand wordt bijgehouden. Automatisch komt dus elk kind — ook katholieke, Joodse e.a. — op de kerklijst te staan en komen zelfs onkerksen van tijd tot tijd met een dominee in aanraking. Men ziet niet op overheidsgeld bij het bouwen van fraaie kerken.

Na de grote versplintering van de zeventiende eeuw wordt men zich weer kerkbewust. Mislukte in 1928 de invoering van een nieuw Gebedenboek in de Engelse Staatskerk, de Zweedse voerde in 1942 het hare in, met een geheel nieuw „mis"-formulier, waarin duidelijk traditioneel-kerkelijke sporen zijn te onderkennen. De hoogkerkelijke beweging streeft zelfs naar Gregoriaans en van tijd tot tijd kan men een kerkelijk getijde horen zingen, schoon in veel mindere mate dan in de Engelse Staatskerk, waar deze practijk hand over hand veld wint. Wil men in vele kringen in Engeland terug naar de eigen gebruiken van Sarum, Zweden wil evenmin imiteren en gaat oud-Zweedse vormen herinvoeren. Soms staat de kerk overdag open voor devoties en er wordt gebruik van gemaakt.

In China, Brits-Indië, Zuid-Rhodesia en de Unie van Zuid-Afrika heeft de Zweedse kerk eigen missies. De „Ungkyrkörörelsen" (Jongkerkelijke beweging) wint veld en bezielt de hoogkerk. liturgie, Luthers leer en.

Banden met de Staat.

Het nationale element dat de Zweedse kerk heet te vertolken, vindt vooral zijn oorzaak in het bestuur der kerk, dat volgens de geldende wetgeving berust bij de Rijksdag tezamen met den Koning, die kerkelijke wetten aannemen en waarbij dus de communisten meestemmen! De „kyrkomöte" — plm. 70 leden, waarvan de helft leken — moet daarmede instemmen. Voor zuiver administratieve zaken kan de Koning het alleen met de „Kyrkomöte" af.

Tot 1860 mocht men op straffe van verbeurdverklaring van goederen en verbanning niet katholiek worden. Ook de piëtistische bewegingen werden streng beboet. Toch ontstonden in de zeventiende en achttiende vele secten, waarvan op het ogenblik de Methodisten (16.000) het belangrijkst zijn. Al deze en andere nog kleinere groepen zijn evenwel niet in staat te verhinderen, dat de Zweedse Staatskerk, die veel nauwer aan de staat verbonden is dan haar Engelse zuster, inderdaad het nationale element vertegenwoordigt. De opleiding van haar geestelijken vindt niet in eigen seminaries, maar aan de Zweedse universiteiten van Uppsala en Lund plaats. De geestelijken worden door de Staat gesalarieerd (uit door de staat beheerde kerkelijke goederen) plm. 6 — 10.000 kronen per jaar, variërend naar dienstjaren en standplaats, benevens vrije woning.

Trieste cijfers.

Over het algemeen waarderen de geestelijken van de Zweedse staatskerk de band met de Staat maar matig, al erkent men dat het bij een scheiding van kerk en staat heel moeilijk zou zijn om de ruime remuneratie, welke men thans ontvangt, door collecties of kerkbelastingen te vervangen. Door de band met de staat heeft het kerkvolk niet geleerd te geven en de ontzettende onkerkelijkheid is een factor, die hier zwaar zou tellen.

Was hierboven namelijk sprake van de kerksheid van het Zweedse volk, dan concludere men hieruit niet dat Zwedens kerken op Zondagmorgen vol zijn. Men is kerks in de zin, dat Zweden niet zonder kerk te denken is, omdat de staatskerk tot een nationaal symbool is geworden. In Noorwegen, waar de onkerkelijkheid even groot is, bleek de kerksheid, toen de Duitsers uit vrees voor een nationale opstand ervan afzagen de kerkklokken te smelten. Van de 700.000 inwoners van Stockholm gaan, zo vertelde de Lutherse bisschop Dr. Manfred Björkquist aan den schrijver dezes, ongeveer 30.000 naar een kerk, d.w.z. naar een Lutherse kerk of naar een bedehuis van een der ontelbare secten. Van de kinderen bleek bij Dr. Björkquists laatste visitatie 96% gedoopt en op de betrokken leeftijd 80% gevormd. Beide laatste cijfers contrasteren wel fel met de practijk op latere leeftijd: in de Engelbrektskerk, welke een parochie van 30.000 zielen telt, worden per jaar 4.000 communies uitgereikt (d.w.z. ongeacht diegenen die haar meermalen per jaar ontvangen). Van de 1600 zitplaatsen in deze fraaie kerk zijn er op Zondagmorgen tussen de 5 en 600 bezet.

Het platteland is relatief beter, want in midden-Zweden — in Dalarna, centrum van Gustaaf Wasa's actie — vertelde een Lutherse pastoor van een parochie van 7000 zielen, dat er in zijn kerk met 1200 zitplaatsen gemiddeld een 2 tot 300 mensen per Zondag kwamen. „En dit is een betrekkelijk groot aantal, want in andere parochies vindt u er soms niet meer 20 of 25 in de kerk." In deze zelfde plattelandskerk werden 15 communiediensten per jaar gehouden, terwijl in totaal een 700 communies per jaar werden uitgereikt.

Zijn dit geen verheffende cijfers, men dient in samenwerking te nemen, dat de afstanden in Zweden groot zijn. Bovengenoemde parochie strekt zich uit over 100 km.² en de mensen moeten vaak tot 10 km, ver gaan om in de kerk te komen. Ook is het aantal geestelijken niet zo biezonder groot: 1 geestelijke op 2200 zielen, tegen Noorwegen 1 geestelijke op 3800. De seculariserende invloed en het ontstellend indifferentisme (het is moeilijk bij zijn naspeuringen in Scandinavië anders dan beroepsmatige belangstelling voor kerkelijke zaken te vinden) remmen niet alleen de staatskerk, maar ook de katholieke kerk (waarover later) de synagoge (Rabbijn Emil Kronheim van Stockholm verklaarde aan den schrijver dat er gemiddeld maar 120 bezoekers zijn in zijn 900 plaatsen tellend godshuis) en de secten wier aantal toeneemt, maar wier aanhang in de laatste halve eeuw sterk is geslonken.

Zoals reeds opgemerkt werkt de Jongkerkelijke beweging op velerlei terrein en in Zuid- en West-Zweden is het kerkelijke leven dan ook beter dan elders. Het zal echter gewis jaren en jaren nemen voor de golf van indifferentisme enigermate is gekeerd. Een der tekenen van leven in de Zweedse staatskerk is zeker de Svenska Kyrkans.

Diakonistyreelse, het in 1910 begonnen liefdadigheidswerk van de Zweedse kerk, hetwelk thans met 30 man gesalarieerd personeel een jaarlijkse begroting heeft van 270.000 kronen, die geheel uit giften bijeen komen. Sociaal werk, Zondagscholen en onderwijzersopleiding vormen de voornaamste werkzaamheden dezer instelling.

Betrekkingen met andere kerken.

De banden, die vele niet-katholieke kerken met de Zweedse Staatskerk onderhouden, bepalen mede haar betekenis. In kennis hiervan voor het katholieke werk der hereniging gewenst, de Zweedse Staatskerk niet minder dan haar Engelse zuster heeft zich steeds een warm voorstander betoond van een hereniging van al wat de knie voor Christus buigt. Dat wij, katholieken, in dit streven de Zweedse Staatskerk niet kunnen steunen, verhindert niet dat wij met eerbied het werk volgen dat zij om Christus wil doet en dat wellicht eens een der fazen zal blijken te zijn die uiteindelijk Christus' kudde weer in een stal tezamen brengt.

Allereerst onderhoudt de Zweedse Staatskerk natuurlijk betrekkingen met andere Lutherse kerken. Deze betrekkingen heeft zij alle tijd van haar bestaan onderhouden en steeds bevestigd waar dit pas gaf. Toen na Wereldoorlog I de drie Oostzeestaten ontstonden, wijdde Aartsbisschop Nathan Söderblom van Uppsala persoonlijk den eersten Luthersen bisschop van Estland en inthroniseerde den aartsbisschop van Letland. Ook de eerste bisschop van de Slowaakse Lutherse Kerk werd door Söderblom gewijd. De Zweden in de Verenigde Staten zijn daar meer synodaal georganiseerd dan in het moederland (zoals ook de met de Anglicanen verwante episcopalen feitelijk meer synodaal zijn dan episcopaals). Volgens de Zweedse Staatskerk bestaat er in de Noordamerikaanse Zweeds-Lutherse kerk geen apostolische successie meer, maar dat neemt niet weg dat leden van beide kerkgenootschappen bij elkander zonder meer de sacramenten kunnen ontvangen!

Betrekkingen met de Engelse staatskerk heeft Uppsala steeds onderhouden. In 1664 lezen wij van een Zweedsen geestelijke die Engeland bezocht, in 1684 alweer. Sedert 1710 hebben de Zweden hun eigen kerk in Londen. In 1888 neemt de Lambeth-Conferentie het besluit informatie in te winnen over de Zweedse kerk en in 1908 woont de Zweedse bisschop H. W. Tottie een Conferentie officieel bij. In 1911 nemen voor het eerst sedert de Reformatie twee Anglicaanse bisschoppen deel aan de wijding van de nieuwe Zweedse kerk te Londen. In 1920 wordt op initiatief van de Lambeth-Conferentie tot Intercommunie besloten. Nog hetzelfde jaar nemen twee Anglicaanse bisschoppen deel aan enkele bisschopswijdingen in Uppsala, een geste die in 1927 gerevengeerd wordt als een Zweedse bisschop in Kantelberg Anglicaanse bisschoppen komt medewijden.

SURINAME

WIJ.

De Parlementaire Commissie is gekomen en weer vertrokken. Ze heeft indrukken medegenomen en veel hoop achtergelaten. Suriname gevoelt zich van alle kanten bekeken. Alle groepen hebben zich uitgesproken en leven nu voort in blije verwachting. Wij voorzien diplomatie zijdens de Regering, maar hebben het vertrouwen in een eenmaal gedane Koninklijk toezegging.

Ondertussen staan er kapers op de kust, die uit deze wirwar hun slag willen slaan...... Maar eerlijke strijders, die God in hun vaandel dragen, zullen niet als verslagenen komen uit een eerlijke strijd.

De P.S.V. bindt de strijd niet aan, maar zal trotseren, wanneer de noodzaak dwingt. Zij zal steeds streven het eenmaal vooropgezette doel te bereiken, nl. Suriname te maken tot een **Zelfstandig, democratisch bestuurd welvarend Gebiedsdeel** en iedere burger in staat te stellen door eigen kracht in samenwerking met anderen zijn tijdelijk geluk zoveel mogelijk te verzekeren.

En waar dit gebeuren zal, met erkenning van de waardigheid van den mens als kind van God, met erkenning dat zowel de enkeling als de gemeenschap zich te richten heeft naar het door God ingesteld gezag, met erkenning van de volgende vrijheden voor iederen burger:

a. Vrijheid van Godsdienst en Geweten.
b. Vrijheid van Onderwijs en opvoeding der kinderen.
c. Vrijheid van meningsuiting.
d. Vrijheid van vereniging en vergadering......

kan ieder lid van de partij van de overwinning verzekerd zijn.

De grondslagen van de P.S.V. staan op een meer dan natuurlijk plan, omdat ze ook reikt naar de eeuwige bestemming van den mens — Dit waarborgt succes!

(Vooruit).

SURINAME TE KOOP GEVRAAGD.

Volgens de „Washington Star" van Maandag heeft het voormalige lid van de volksvertegenwoordiging van Portorico, Antonio Pacheco Pedro, aan den Amerikaansen Minister van Buitenlandse Zaken, generaal Marshall, voorgesteld Suriname in lijven „in het politieke organisme van Portorico", ten einde de overbevolking van Portorico te verlichten en de voorziening van Amerika van Surinaamse bauxiet te verzekeren. Hij verklaarde: „Portorico is bereid onder garantie van de Verenigde Staten de financiële verantwoordelijkheid voor het gehele plan om Suriname van Nederland te kopen, te aanvaardden". Hij verklaarde verder, dat door bemiddeling van het Amerikaanse Ministerie van Buitenlandse Zaken de hulp van de Amerikaanse regering is gevraagd, om de mening van de Nederlandse regering omtrent dit voorstel te peilen. Amerika, zou aldus Pacheco Padro, Suriname kunnen krijgen als tegenprestatie voor de hulp aan Nederland bij het verkrijgen van Duits grondgebied.

(D.M.B.).

WIJ EN ONZE „VERTEGENWOORDIGING".

Uit „Vooruit", orgaan der progressieve Surinaamse Volkspartij.

Wanneer aan de bevolking of een deel daarvan handelingen van een of meer Statenleden, of wel van het gehele College, dat zich de naam van „Volksvertegenwoordiging" eigent, niet doelmatig voorkomen, dan is er niets of niemand, en mogen er geen overwegingen zijn, die ons weerhouden moeten om elke feil te gispen en aan vruchtdragende critiek te onderwerpen.

Maar aan de andere kant: — wanneer het optreden en handelen van het College of een deel daarvan de instemming en goedkeuring van het volk wegdraagt, dan, hoewel zij daartoe zijn geroepen, dan is het billijk en zelfs nuttig, dat van hun vruchtbare arbeid met ontzag melding wordt gemaakt. — En daarom dit artikel.

We lopen hier stellig geen gevaar bij het College in het gevlei te komen, want wat het zwaarste is, zal steeds het zwaarste wegen. En wat er volgt weegt nog lang niet op tegen het verleden.

In een uitvoerige brief aan de Staten, waarin onze Statenvoorzitter, de heer F. Lim Apo, uiteenzet de toedracht van zaken rondom de nog te benoemen vertegenwoordiger van Suriname in Nederland en zijn persoon, zegt hij aan het slot:

„Tenslotte moge ik Uw College mededelen, dat in verband met mijn wens om te volbrengen hetgeen ik bij mijn vertrek uit Suriname voor ogen stelde, een eventuele candidatuur om voor bedoelde positie door Uw College te worden voorgedragen tot mijn spijt door mij niet kan worden aanvaard."

Voorwaar een resolute uitspraak, een demasqué en een pak van ons hart......

Geen drie dagen na het bovenstaande, richten de Staten zich tot den Gouverneur met een brief, waarin zij:

a) hun vertrouwen uitspreken dat de toegezegde staatkundige hervorming spoedig een feit zal worden;

b) te kennen geven dat zij de benoeming van de zoveel besproken vertegenwoordiger van Suriname bij de Kroon (gecommitteerde), willen zien aangehouden;

c) indirect verklaren dat zij voortaan in alle aangelegenheden het gehele volk, dus niet 1½% of een onderdeel van dit beetje, medezeggenschap willen geven.

Met het eerste punt hebben de Staten nog eens benadrukt de wens van iederen rechtgeaarden Surinamer, of hij zich die Staatkundige hervorming nou voorstelt als „Baas in eigen huis", „Zelfbestuur met decentralisatie" of Autonomie, voorafgegaan door respectievelijk uitgebreid en algemeen kiesrecht.

Met het tweede punt is een hachelijk vraagstuk opgelost, is het overgroot deel der bevolking uit een grimmige beklemming bevrijd en hebben de Staten hun houding bepaald, waarin zij met betrekking tot dit onderwerp, boven partijen zijn komen te staan.

Met het derde punt is ondubbelzinnig komen vast te staan dat het College zichzelf ook al niet meer beschouwt als de gehele Surinaamse bevolking te vertegenwoordigen. De Staten willen nu aan heel de bevolking, althans een groter deel daarvan medezeggingschap geven in aangelegenheden als de onderhavige.

Dit optreden van de Staten komt het College ten goede, want het getuigt er van, dat de leden nu open oog willen hebben voor wat er in Suriname gebeurt, en wat er onder de bevolking leeft.

Op initiatief van het lid Bos Verschuur is aan de Parlementaire Commissie een memorandum ter hand gesteld. De inhoud is weer de onverbloemde wens van de bevolking, t.a.v. een spoedige verandering van ons staatsbestel. Dit onderwerp is al in vele toonaarden bezongen, maar als het College dat geldt voor de officiële instantie ten deze, het verlangen van het volk nog eens zo benadrukt, dan kunnen we zeker het beste van verwachten.

Deze is de wijze waarop de duizenden leden van de Progressieve Surinaamse Volkspartij wensen dat met hun belangen wordt omgesprongen. Want, wie zal het zeggen, hadden de P.S.V. en andere bevolkingsgroepen zich niet geroerd, — we zaten nu misschien weer met de zoveelste blunder.

Daarom moeten er organisaties zijn en partijen. Hun macht wordt allengs gekend en dient als tegenwicht voor autocratische, dictatorische en despotische uitwassen

Wij hopen dat deze glimp van vertrouwen, die thans onder de bevolking is ontstaan, straks lichtend zal branden. Straks........ wanneer door een meer uitgebreid en later Algemeen Kiesrecht, een werkelijke „Volksvertegenwoordiging" zal zijn verkregen. Geraken wij op het goed scoor......?, dat het maar helder blijft.

HET NEDERLANDSE GEMENEBEST.

De Status der Voormalige Koloniën.

(Vertaling van een van de hand van Dr. W. J. van Balen verschenen artikel in de „Jornal do Comercia", Rio de Janeiro (26 November 1946).

Dr. W. J. van Balen schrijft ons:

Onder de vele buurstaten van Brazilië moet men eveneens Nederland tellen; immers een der vier gebiedsdelen, waaruit dat Koninkrijk bestaat is Nederlands Guyana, ook Suriname geheten.

Het is geen kolonie meer, doch een der leden van het Nederlandse huisgezin, met een staatkundige structuur, die overeenkomt met die van Nederland, Indonesië en Curaçao. Laatstgenoemd onderdeel des Rijks, bestaande uit zes eilanden, maakt dat Nederland eveneens een rechtstreekse buurman is van Venezuela, alsmede van de republieken op de Landengte van Panamá en de Antillen.

De buurschap tussen Brazilië en het Koninkrijk der Nederlanden heeft reeds het onderwerp gevormd van verscheidene studies en expedities aan weerszijden der grens. In het koloniale tijdperk had men al vaagweg begrepen, dat zich aldaar een bergrug of enigerlei andere bodemsverheffingen moest bevinden, want het water daalde aan de ene kant of naar de Amazonerivier, terwijl het van de andere zijde rechtstreeks de zee opzocht. Daarom werd afgesproken, dat deze waterscheiding zou gelden als Nederlands — Braziliaanse grens. Nu moest deze ook ter plaatse worden afgebakend, wat waarlijk geen gemakkelijke taak was, aangezien beide hellingen van het veronderstelde grensgebergte bedekt zijn met oerwoud en wildernis zo ruig als men zich maar kan indenken, met een ijle bevolking van Indianen ener dusdanig primitief soort, dat sommige van deze stammen nog steeds niet het steentijdperk te boven zijn.

Door deze rimboe heeft zich in het begin onzer eeuw de Nederlandse ontdekkingsreiziger De Goeje een weg gebaand, waarbij het hem gelukte om aan te tonen, dat de veronderstelde bergrug werkelijk bestond en bij de inboorlingen Tumuc-Humac gebergte heette.

In Brazilië trok deze ontdekking niet aanstonds zo veel aandacht als zij wel verdiende: vermoedelijk had men het te druk met de vele andere grensquaestie, die nog om een oplossing vroegen. Het duurde dan ook 22 jaar alvorens Generaal Candido Mariano Rondon, als Inspecteur-Generaal der Grenzen van zijn vaderland, gelegenheid vond om zijn vermaarde ontdekkingsreis te volbrengen over de Trombetasrivier en andere zijstromen van de Amazone, die afkomstig zijn uit het Braziliaans — Nederlandse grensgebied.

Op de kam van het gebergte aangekomen vond Rondon aldaar de sporen van het vorige bezoek door zijn Nederlandsen collega. Generaal Rondon verrichtte toen het aardige en sportieve gebaar om naast elkaar de Braziliaanse en Nederlandse vlaggen te hijsen, precies op de plek waar De Goeje destijds de grens tussen de beide landen had aangeduid.

Deze attentie is hogelijk gewaardeerd, zowel in Suriname als in Nederland; zij heeft onmiskenbaar bijgedragen tot het vestigen van de reeds zo hartelijke verstandhouding tussen Nederland en Brazilië. Een foto van deze zeldzame oerwoudplechtigheid is gereproduceerd in Deel II van mijn „De Ontdekking van de Wereld". Aan schrijver dezes is vervolgens het voorrecht te beurt gevallen om op een keer te Rio de Janeiro als tolk te mogen dienen bij een persoonlijke samenkomst van deze beide oerwoudverkenners.

Heden ten dage zijn de Brazilianen de eersten geweest om de Nederlandse grens over te steken, toen de Companhia Aerovias Brasil haar luchtdienst van Rio de Janeiro naar Ciudad Trujillo begon, met aanlopen van Belém en van Paramaribo, de hoofdstad Suriname. Aldus werd voor een tussenlanding de voorkeur gegeven aan diegene der drie Guyana's, welke van het vooruitstrevende en ruimdenkende moederland zelfstandigheid ontvangen heeft, en begiftigd is met een status die tennaastebij overeenkomt met de positie ener onafhankelijke republiek.

Het mag de aandacht verdienen, dat onder 's werelds grote koloniale mogendheden Nederland de eerste is geweest om er toe over te gaan, zijn overzeese bezittingen aldus te emanciperen tot gelijkgerechtigde leden van het Nederlandse Gemenebest.

DOOD VAN EEN BEUL.

Men schrijft ons:

„Sonei, de beruchte vrouwenbeul van het Tidjeng-kamp op Java, is als Katholiek gestorven. Luitenant-Kolonel Ernest Baron van Voorst tot Voorst SJ, uit Indië hierheen gevlogen voor zaken, betrekking hebbende op zijn functie als aalmoezenier, vertelde daaromtrent:

„Midden November werd de voormalige Japanse kapitein Sonei als oorlogsmisdadiger ter dood veroordeeld. Hij diende een gratie-verzoek in. Tijdens het afwachten van het resultaat wist de Japanse priester Paul Koide S.J., aalmoezenier van de op Java achtergebleven Japanse krijgsgevangenen, contact met hem te krijgen en hem een Nieuw-Testament-boekje te bezorgen. Toen op 2 December jl. Dr. Van Mook afwijzend over het gratieverzoek had beschikt, vroeg Sonei het Heilig Doopsel. Naar hij vertelde, was hij vooral getroffen door het lezen van de Bergrede en h[et] overdenken van de Acht Zali[g]heden. Hij verlangde de na[am] Stefanus, om daarmede te kenn[en] te geven, dat hij zonder wr[ok] sterven wilde na al zijn „vij[an]den" vergeven te hebben.

Op de morgen van de ter[echt]stelling ontving hij de Eer[ste] Heilige Communie. In zijn laa[tste] ogenblikken werd hij door P. P[aul] Koide bijgestaan. Er wordt b[e]richt, dat een der Nederla[ndse] soldaten van het vuurpeloton [in] zwijm viel, toen hij moest schiet[en]. Sonei stierf een waardi[ge] christelijke dood......"

Ziehier weer een grote trio[mf] van Gods Barmhartigheid. E[en] triomf ook van de geest over h[et] brutale geweld. Een beestacht[ige] beul verlangt tenslotte te sterv[en] in het Geloof van hen, die hij [in] wilde woede getrapt, gekweld [en] uitgemoord heeft. Men kan zi[ch] afvragen of hij niet beter de n[aam] van Dismas gekozen zou hebb[en]. Doch wie weet of dit gena[de]wonder niet de vrucht is van [het] Stefanus-gebed van hen, die hun folteringen voor hun beul [ge]beden hebben. Als dat zo is, draagt hij terecht zijn sch[one] naam in Eeuwigheid.

Onze kranten hebben ver[teld] van Sonei's gruweldaden. [Een] zijner meest sadistische inva[llen] was, het vrouwenkamp en[kele] dagen zonder enig voedsel te [la]ten, waarna een wagen met br[ood] werd rondgereden; vervolg[ens] liet hij de uitgeputte vrouwen [een] kuil graven, en wierp de bro[den] erin na deze met petroleum o[ver]goten te hebben.

Laten wij over hem niet [...] spreken, zonder ook zijn uite[inde] te verhalen......

(De Linie)